

8 Η Αγγλική Στρατιωτική Ορολογία στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων

Ελισάβετ Χατζηόλου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα της αγγλικής στρατιωτικής ορολογίας διδάσκεται στη ΣΣΕ για να αποκτήσουν οι Ευέλπιδες τις απαραίτητες γραπτές, προφορικές και ακουστικές δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα του ετήσιου εαρινού Military Erasmus και τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών των Αγγλοσαξονικών Πανεπιστημίων μετά την αποφοίτησή τους. Για το λόγο αυτό, η ΣΣΕ έχουμε διαλέξει αυθεντικά ιστορικά, πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα σχετικά με την οργάνωση του στρατού, τη τέχνη και τη διεξαγωγή του πολέμου και τις εμπειρίες των άγγλων και αμερικανών βετεράνων συγγραφέων των διαφόρων πολέμων. Με τη βοήθεια του λεξιλογίου των κειμένων αυτών, οι Ευέλπιδες καθίστανται ικανοί να χρησιμοποιούν την αγγλική στρατιωτική ορολογία στο γραπτό και τον προφορικό λόγο.

Teaching the Subject of English Military Terminology at the HAA

Elizabeth Hatziolou

ABSTRACT

The subject of English Military Terminology is taught at the HAA (Hellenic Army Academy) with the aim of aiding cadets in acquiring the reading, writing, listening and oral skills that will enable them to attend the Annual Spring Program of Military Erasmus as well as the Post-graduate Programs of the Anglo-Saxon Universities that they will choose after their graduation. Authentic historical, political and fictional texts have been selected that concern the organization of the army, the art of war and the act of conducting war as well as the experiences of veterans of World War I and World War II. With the help of this subject, cadets manage to memorize the military terms, phrases and idioms that are usually found in military texts and learn how to express themselves effectively.

0 Εισαγωγή

Δεν είναι μια, δύο ή τρεις οι ενότητες που αποτελούν την ύλη για τη διδασκαλία της αγγλικής στρατιωτικής ορολογίας στους Ευέλπιδες. Είναι πολύ περισσότερες και αποσκοπούν στην επίτευξη περισσότερων του ενός συγκεκριμένου αποτελέσματος. Αποζητούν, δηλαδή, να λειτουργήσουν με συγκεκριμένο τρόπο για να δημιουργήσουν *δεξιότητες* και να επιτύχουν κάποιο συγκεκριμένο επιθυμητό αποτέλεσμα, όπως είναι η *αξιοποίηση* και η *εφαρμογή* γνώσεων σχετικών με την αγγλική στρατιωτική ορολογία με σκοπό την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και της

επαγγελματικής ζωής τους. Κι επειδή οι δεξιότητες, βασισμένες στην ανάπτυξη ικανοτήτων, δεν είναι *έμφυτες* (innate), αλλά αποκτώνται ή αναπτύσσονται με τη *μάθηση* μέσω του συνόλου της εκπαίδευσης και της πρακτικής εξάσκησης (training), η ΣΣΕ περιλαμβάνει στο πρόγραμμά της τη διδασκαλία της αγγλικής στρατιωτικής ορολογίας στο δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εξάμηνο με τέσσερες ώρες κάθε εβδομάδα.

1 Κυρίως Θέμα

Οι δεξιότητες των Ευελπίδων στην αγγλική στρατιωτική ορολογία διακρίνονται κυρίως σε *ειδικές* και όχι σε *γενικές* και αφορούν στη διεξαγωγή εξειδικευμένου έργου (επαγγέλματος). Περιλαμβάνουν τις ικανότητες της ανάγνωσης και κατανόησης αγγλικών στρατιωτικών κειμένων, την ικανότητα της χρήσης αγγλικών στρατιωτικών όρων (terms) και παραθέσεων (collocations) στο γραπτό και προφορικό λόγο, την ακρόαση και την επικοινωνία, την επίλυση προβλημάτων, κίνητρα, τη διαπραγμάτευση, το σχεδιασμό, την οργάνωση και την εφαρμογή έργων με αποτελεσματικό τρόπο και μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο περάτωσης. Και επειδή στην πράξη οι δεξιότητες αποκτώνται κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης, ώστε αργότερα στο υπόβαθρο των γνώσεων να έρθει να προστεθεί η εμπειρία από την επαγγελματική ενασχόληση, η ΣΣΕ αρχίζει τη διδασκαλία της αγγλικής στρατιωτικής ορολογίας στο πρώτο έτος με την εκμάθηση της Στρατιωτικής Οργάνωσης (Military Organization), που περιλαμβάνει τις υπομονάδες, τις μονάδες και τους σχηματισμούς (Subunits, Units, Formations), αλλά και τους στρατιωτικούς βαθμούς (Military Ranks) του Στρατού Ξηράς, που περιέχουν όρους της στρατιωτικής ιεραρχίας, όπως Ταγματάρχης (Major), Ταξίαρχος (Brigadier) και Στρατάρχης (Field Marshal) για να συνεχίσει με τα Στρατιωτικά Παραγγέλματα (Commands), όπως «Τους ζυγούς λύσατε» (Dismiss), Εμπρός Μαρς (Forward march), Προσοχή (Attention), Ημι-ανάπαυση (At ease), κ.ά.¹

Κατά το ίδιο έτος, οι Ευέλπιδες διδάσκονται την ανάλυση των Βασικών Όρων των Επιχειρήσεων Μάχης (Fundamentals of Combat Operations), των Αρχών του Πολέμου (Principles of War), της Διοικητικής Μέριμνας (Logistics) και άλλων αγγλικών στρατιωτικών εκφράσεων. Συγκεκριμένα, η διδασκαλία της αγγλικής ορολογίας η σχετική με τις Βασικές Επιχειρήσεις Μάχης (Fundamentals of Combat Operations) περιλαμβάνει την ορολογία που χρησιμοποιεί ο Στρατός Ξηράς προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του στη μάχη.² Τέτοιοι στόχοι είναι η Προετοιμασία (Preparation), η Διεξαγωγή Έρευνας (Conduct), η

¹ E. Hatzoulou and S. Romoudi, A Workbook for Learners of Military English (Vare, 1916), p.77.

² *Ibid.*, p. 11.

Αξιοποίηση (Exploitation) και η Σταθερότητα (Stability). Κάθε μια από αυτές τις διαδικασίες περιλαμβάνει φάσεις (phases), όπως η Συλλογή Πληροφοριών (Intelligence Gathering), ο Σχεδιασμός των Επιχειρήσεων (Operations Planning), η Διαχείριση Υπηρεσιών και Αγαθών (Logistic Management), κ.ά.

Στην ενότητα Αρχές του Πολέμου (Principles of War), περιλαμβάνεται η ορολογία των θεμελιωδών αρχών του πολέμου που συσχετίζονται με το στόχο (Objective), την Επίθεση (Offensive), την Οικονομία Δυνάμεων (Economy of Force), τους Ελιγμούς (Maneuver), την Ενότητα της Διοίκησης (Unity of Command), την Ασφάλεια (Security), κ.ά.³

Στο μάθημα της Διοικητικής Μέριμνας (Logistics), ή αλλιώς Επιμελητείας ή Υλικοτεχνικής Υποστήριξης ή Διαχείρισης και Μεταφοράς Υλικών, περιλαμβάνεται η ορολογία όλου του φάσματος των λειτουργιών που έχουν σχέση με τη σχεδίαση (planning), την παροχή (provision) των απαραίτητων στρατιωτικών εφοδίων (army supplies or army supply lines), των διάφορων υλικών (resources) και των υπηρεσιών (services) για τις μάχιμες μονάδες (battle groups).⁴ Η Διοικητική Μέριμνα είναι επίσης υπεύθυνη για την υλοποίηση (implementation) των πιο πάνω ενεργειών καθώς και για τη μετακίνηση (transport / transportation) και την επικοινωνία (communication) όλων των μονάδων (units) που λαμβάνουν μέρος στον πόλεμο. Γιατί η Διοικητική Μέριμνα υποχρεούται να ελέγχει την αποτελεσματική (efficient) και αποδοτική (effective) αποστολή (mission) και την προώθηση (forward) των δυνάμεων και των υλικών του στρατού, και να φροντίζει για την επανατοποθέτηση και τον επαναπροσδιορισμό υλικών και δυνάμεων (retrograde operation) προκειμένου να αποφύγει μια σύγκρουση (confrontation) με τον εχθρό κάτω από δυσμενείς συνθήκες (adverse circumstances) ώστε να καταφέρει να επιτύχει μια σαρωτική νίκη (overwhelming victory).

Τον καιρό του πολέμου, η Διοικητική Μέριμνα οφείλει να συμβάλει στη διατάραξη (disruption) των επιχειρήσεων του εχθρού, επειδή μια στρατιωτική δύναμη χωρίς εφόδια και μέσα μεταφοράς είναι ανυπεράσπιστη (defenceless). Για την επίτευξη του έργου της, η Διοικητική Μέριμνα συνεργάζεται με την Αεροπορία Στρατού (Army Aviation), το Κινητό Πυροβολικό (Field Artillery) και το Μηχανικό (Engineering). Οι Ευέλπιδες, που μελετούν τα κείμενα τα σχετικά για την Αεροπορία Στρατού, στο δεύτερο έτος της φοίτησής τους, απομνημονεύουν τους όρους που βρίσκουν σε αυτά, όπως, για παράδειγμα, ισχύς πυρός

---

³ *Ibid.*, p. 21.

⁴ *Ibid.*, p. 59.

(firepower), εμπλοκή με τις δυνάμεις του εχθρού (close with enemy forces), επιθετική αναγνώριση (armed reconnaissance), εγγύς επιχειρήσεις (close operations), κ.ά.⁵

Η συνεργασία της Διοικητικής Μέριμνας με το Κινητό Πυροβολικό, που χρησιμοποιείται στα πεδία των μαχών για τις επιχειρήσεις του Στρατού Ξηράς, εξηγείται σε αγγλικά κείμενα με τη βοήθεια όρων, όπως συστήματα βλημάτων-πυραύλων (missile systems), διασκορπιζόμενες νάρκες (scatterable mines), δύναμη ελιγμού (maneuver force), κ.ά.⁶ Και η σύμπραξη της Διοικητικής Μέριμνας με το Μηχανικό, το Όπλο Υποστήριξης Μάχης του Ελληνικού Στρατού, με κύριο ρόλο, στο θέατρο των επιχειρήσεων, την εκτέλεση έργων αρμοδιότητάς του, τα οποία διευκολύνουν τις κινήσεις και αυξάνουν τη μαχητική ικανότητα του στρατού και αντίστροφα, παρεμποδίζουν τις κινήσεις του εχθρού και μειώνουν τη μαχητική ικανότητά του, εξηγείται με κείμενα που περιλαμβάνουν όρους, όπως υποστήριξη μάχης Μηχανικού (Engineer combat support), οδοποιία (road building), πυρομαχικά ατομικών καταστροφών (atomic demolition munitions), συμβατικές εκρηκτικές ύλες (conventional explosives), κ.ά.⁷

Η εκπαίδευση των Ευελπίδων στην αγγλική στρατιωτική ορολογία δεν σταματά εδώ. Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τυπικές στρατιωτικές εκφράσεις, η απομνημόνευση των οποίων βοηθά τους φοιτητές στην επικοινωνία με αλλοδαπούς συναδέλφους τους όταν παρακολουθούν τα προγράμματα του Military Erasmus, ή όταν μεταβαίνουν σε αγγλοσαξονικές χώρες, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ, για τις μεταπτυχιακές σπουδές τους. Τότε, οι όροι και οι φράσεις που χρειάζονται να γνωρίζουν είναι του τύπου, *abreast of the situation*, 'είμαι ενήμερος', *AWOL* (Absent Without Official Leave), 'αδικαιολογήτως απών', *briefing*, 'εξήγηση σχεδίου', *ground rule*, 'πάγιος κανόνας', κ.ά.⁸

Για τον συνεχή εμπλουτισμό των γνώσεων των Ευελπίδων στην αγγλική στρατιωτική ορολογία, υπάρχει ένα *γλωσσάρι* (glossary) στρατιωτικών όρων που περιέχει τους ορισμούς των διαφόρων στρατιωτικών όρων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, τα συνώνυμά τους και τα αντίθετά τους, και παραδείγματα για το πως χρησιμοποιούνται στο γραπτό και προφορικό λόγο. Παραθέτουμε, εδώ, μερικά παραδείγματα για την καλύτερη ενημέρωση του αναγνώστη. Το ρήμα *confront*, για παράδειγμα, στα ελληνικά 'αντιμετωπίζω', έχει συνώνυμο το *oppose*, αντίθετο το *yield* και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο γραπτό ή προφορικό λόγο

---

⁵ *Ibid.*, p. 37.

⁶ *Ibid.*, p. 45.

⁷ *Ibid.*, p. 53.

⁸ *Ibid.*, p. 87 and p. 93.

ως εξής: “The enemy was reluctant to confront our forces,” που σημαίνει «Ο εχθρός ήταν απρόθυμος να αντιμετωπίσει τις δυνάμεις μας». Σε άλλο παράδειγμα, το ρήμα *demoralize*, αποκαρδιώνω στα ελληνικά, έχει συνώνυμο το *dishearten*, αντίθετο το *encourage* και μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο γραπτό ή προφορικό λόγο με τον εξής τρόπο: “The continuous barrage of the enemy, demoralized our infantry,” δηλαδή «Το συνεχές σφυροκόπημα του εχθρού, αποκάρδιωσε το πεζικό μας».

Μαζί με τους στρατιωτικούς όρους, οι Ευέλπιδες διδάσκονται και τις αγγλικές *παραθέσεις*, ιδιωματικές φράσεις, (collocations), τις σχετικές με τον Πόλεμο και την Ειρήνη,⁹ που είναι χωρισμένες σε πέντε ομάδες, “Starting a War,” “Military Operations,” “Fighting,” “Civilians in War,” και “Making Peace”. Έτσι

1. Για κείμενα σχετικά με την «Κήρυξη του Πολέμου» απαιτείται η γνώση των παραθέσεων *declare / wage war (on someone / something); go to war (against / with someone); cause / spark / provoke / foment / quell unrest*, κ.ά.
2. Για κείμενα που αφορούν σε «Στρατιωτικές Επιχειρήσεις» απαιτείται η γνώση παραθέσεων του τύπου *adopt / develop / implement / pursue a military strategy; carry out / execute / perform military operations / maneuvers; end / deploy / station / pull back / withdraw troops; go on / fly / carry out a reconnaissance/rescue mission*, κ.ά.
3. Για θέματα σχετικά με τη «Διαμάχη», οι Ευέλπιδες οφείλουν να γνωρίζουν παραθέσεις, όπως *fire a machine gun / mortar shells / rockets (at someone / something); shoot a rifle / a pistol / bullets / missiles; launch / fire a (n) cruise / ballistic / anti-tank missile*, κ.ά.
4. Για κείμενα σχετικά με τους «Πολίτες τον Καιρό του Πολέμου» δίδονται στους φοιτητές παραθέσεις, όπως *cause / avoid / limit / minimize civilian casualties / collateral damage; impose / enforce / lift a curfew; engage in / be a victim of ethnic cleansing*, κ.ά., και τέλος
5. Για κείμενα με τίτλο «Κάνοντας Ειρήνη», οι παραθέσεις που ζητούνται αφορούν σε φράσεις, όπως *sign a ceasefire agreement; call for / bring / put an end to hostilities; demand / negotiate / accept the surrender of someone / something*, κ.ά.

Έχοντας αποκτήσει τις παραπάνω γνώσεις τα δύο πρώτα χρόνια της φοίτησής τους, οι τριτοετείς Ευέλπιδες καλούνται να παρακολουθήσουν ένα μάθημα επιλογής της αρεσκείας τους. Πολλοί επιλέγουν τις διαλέξεις της αμερικανικής πολεμικής πεζογραφίας του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου που περιλαμβάνουν τις εμπειρίες των βετεράνων Ουίλιαμ Φόκνερ (1897-1962) και Έρνεστ Χέμινγκγουέι (1899-1961) που περιγράφονται στις νουβέλες τους

---

⁹ *Ibid.*, p. 131.

Soldiers' Pay (1926) και *A Farewell to Arms* (1929), αντίστοιχα.¹⁰ Άλλοι προτιμούν τη σατιρική αμερικανική πεζογραφία των βετεράνων του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, Τζόζεφ Χέλερ (1923-1999) και Κούρτ Βόνεγκατ (1922-2007) όπως παρουσιάζεται στα έργα τους *Catch 22* (1961) και *Slaughterhouse-Five* (1969), αντίστοιχα.¹¹

Η παρακολούθηση των διαλέξεων εμπλουτίζει τις γνώσεις των Ευελπίδων στην αγγλική στρατιωτική ορολογία αλλά και στην κατανόηση της φύσης του πολέμου. Γιατί κατά την ανάγνωση των μυθιστορημάτων, οι φοιτητές συναντούν περιγραφές της στρατιωτικής ζωής των εμπόλεμων, αποκτούν, εμμέσως, εμπειρία για την παραφροσύνη του πολέμου, για τις απρόβλεπτες και αιφνίδιες καταστάσεις που αντιμετωπίζουν οι στρατοί κατά τη μάχη, για τις απροσδόκητες συνέπειες των συρράξεων, για τα σφάλματα των πολιτικών και για τη ζωή των πολιτών που μένουν πίσω.

Αποτέλεσμα της απόκτησης αυτών των γνώσεων δεν είναι μόνο η έμμεση επαφή του Εύελπι με τη φύση του πολέμου αλλά και η εκμάθηση νέων στρατιωτικών όρων, όπως τα ρήματα *demote* (υποβιβάζω), *countermand* (ανακαλώ διαταγή), *repatriate* (επαναπατρίζω), *eliminate* (εξαλείφω), *trigger* (πυροδοτώ), *expose* (εκθέτω), *disorient* (αποπροσανατολίζω), κ.ά. Ή όπως τα ουσιαστικά, *sniper* (ελεύθερος σκοπευτής), *withdrawal* (υποχώρηση), *alliance* (συμμαχία), *contingent* (απόσπασμα), *discord* (διαφωνία), *ruse* (τέχνασμα), *battery* (συστοιχία), *magazine* (γεμιστήρας), *belligerent* (εμπόλεμος), *escalation* (κλιμάκωση), κ.ά.

Συνάμα οι Ευέλπιδες συνειδητοποιούν ότι, πολλοί από τους παραπάνω όρους μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στην καθομιλουμένη (colloquial) σε διαφορετικού είδους κείμενα, όπως σε άρθρα (articles) των ΜΜΕ (Mass Media), σε επιστημονικά δοκίμια, σε έρευνες για την επίλυση προβλημάτων, κ.ά. Έτσι οι στρατιωτικοί όροι *trigger* και *withdrawal* μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως εξής: “The man’s small protest *triggered* a mass demonstration” ή «Η μικρή διαμαρτυρία του ανθρώπου αποτέλεσε το έναυσμα για μια μαζική διαδήλωση, και “A sudden *withdrawal* from social situations can be an indication of depression” ή «Μια ξαφνική *απόσυρση* από κοινωνικές καταστάσεις μπορεί να είναι μια ένδειξη ύφεσης (οικονομικής κρίσης)».

Ως τεταρτοετείς, οι Ευέλπιδες μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των μαθημάτων του Military Erasmus, που γίνονται στην αγγλική γλώσσα, να επικοινωνήσουν ηλεκτρονικά

---

¹⁰ Για παράδειγμα, E. Hatzilou, *The Searing Experience of the Great War William Faulkner and Ernest Hemingway* (Athens, 2008).

¹¹ Για παράδειγμα, E. Hatzilou, *Comedy in American World War II Fiction* (Vare, 2013).

με συναδέλφους τους στο εξωτερικό (για στρατιωτικά θέματα που τους απασχολούν), και να μελετήσουν ιστορικά, πολιτικά και στρατιωτικά κείμενα για να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στη στρατιωτική επιστήμη. Επίσης, ως τεταρτοετείς, πολλοί Ευέλπιδες επιλέγουν να συγγράψουν την πτυχιακή τους εργασία στην αγγλική γλώσσα και να επεξεργαστούν πολιτικά, ιστορικά και στρατιωτικά θέματα, όπως “The Arab Spring” (Η Αραβική Άνοιξη), “Best World War II Battles” (Οι Καλύτερες Μάχες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου)· θέματα όπως αυτά που άπτονται της αγγλικής και αμερικανικής πολεμικής πεζογραφίας, όπως “A Survey of English and American War Fiction” (Μια Επισκόπηση της Αγγλικής και Αμερικανικής Πολεμικής Νουβέλας) και σύγχρονα στρατιωτικά θέματα, όπως “Warfare in the 21st Century” (Ο Πόλεμος τον 21^ο Αιώνα) που περιλαμβάνει στερεότυπες φράσεις, όπως Υβριδικός Πόλεμος (Hybrid War), Ασύμμετρες Απειλές (Asymmetric Threats), Κυβερνοπόλεμος (Cyberwar), Κυβερνοοργανισμοί (Cyborgs), κ.ά.¹²

Σημαντικό είναι να αναγνωρίζουν οι Ευέλπιδες τα αγγλικά στρατιωτικά *ακρωνύμια* (acronyms), το σύντομο, δηλαδή, τρόπο γραφής που παράγεται από τα αρχικά γράμματα ή τις συλλαβές των λέξεων μιας φράσης (συνήθως ονόματα οργανισμών, υπηρεσιών, κ.ά.) που γράφονται πάντα με κεφαλαία γράμματα ώστε να μπορούν να τα διαβάζουν κατά πλήρη προφορά των γραμμάτων και να γνωρίζουν τη σημασία τους. Ο παρακάτω πίνακας περιλαμβάνεται μερικά από τα ακρωνύμια τα οποία καλούνται να γνωρίζουν οι Ευέλπιδες.¹³

ABC	=	Atomic, Biological, Chemical warfare
NBC	=	Nuclear, Biological Chemical warfare
D.O.A.	=	Dead on Arrival
KIA	=	Killed in Action
MIA	=	Missing in Action
EW	=	Electronic Warfare
ICBM	=	Inter-Continental Ballistic Missile
LIC	=	Low Intensity Conflict
NSI	=	National Security Information
SALT	=	Strategic Arms Limitation Talks

Για να ανταποκριθούν οι φοιτητές στο πρόβλημα της *νεολογίας*, της δημιουργίας νέων όρων

¹² “Warfare in the 21st Century.” < www.moodle.sse.gr >.

¹³ “List to U.S. government and military acronyms.” <<https://en.wikipedia.org/wiki/>>

και φράσεων που έχουν δημιουργηθεί πρόσφατα, υπάρχει ο ιστότοπος <www.afv.com> που περιέχει το άρθρο “Neolexia: How helpful can it be in class?” (Νεολεξία: Πόσο χρήσιμη μπορεί να είναι στη τάξη;) με πολλούς νέους όρους και την ερμηνεία τους στην αγγλική γλώσσα.¹⁴ Τα αγγλικά στρατιωτικά κείμενα με τους νέους όρους αποτελούν μια πρόκληση για τους Ευέλπιδες γιατί είναι μέρος της δουλειάς τους. Η ‘αποκωδικοποίηση’ τους είναι επιβεβλημένη γιατί α. έχουν γίνει μέρος της στρατιωτικής γλώσσας, β. έχουν σχέση με τη νέα τεχνολογία, τη γλωσσική οικονομία και τη τάση του στρατού να απλοποιεί σύνθετες λέξεις και φράσεις προκειμένου να αναπτυχθεί ορολογία για εξειδικευμένες στρατιωτικές ομάδες και να βοηθηθεί το προσωπικό να επικοινωνήσει γρήγορα, σωστά και με κώδικες, για ευνόητους λόγους. Αυτή η τάση άλλαξε τη φράση *radar intercept officer* (αξιωματικός αναχαίτισης ραντάρ) σε *back seater* (ο επιβαίνων πίσω), και συμπίεσε τη φράση *the vehicle used to blow air into the engines of a fighter plane to get them started* (το όχημα που φύσαγε αέρα στους κινητήρες ενός μαχητικού αεροσκάφους για να τους ξεκινήσει), σε *huffer cart* ή καρότσι-φουσητήρας.

Οι Ευέλπιδες οφείλουν να γνωρίσουν ότι ο στρατός έχει τη τάση να εφευρίσκει χιουμοριστικούς όρους για ψυχολογικούς λόγους, για να απαλλάξει τα μέλη του από την πίεση και το άγχος. Έτσι, δημιούργησε τον όρο *Top gunesque*, που σημαίνει ρίσκο, από τον επικίνδυνο τρόπο που οδηγούσε το αεροσκάφος του ο ήρωας της αμερικανικής ταινίας *Top Gun*, ή τον όρο *wargasm*, που παραπέμπει στον Πόλεμο του Κόλπου το 1991 και τη νίκη των Αμερικανών στο Ιράκ όταν το τελευταίο εισέβαλε στο Κατάρ και το προσάρτησε.¹⁵

Οι φοιτητές πρέπει, επίσης, να γνωρίζουν ότι για να απαλλαγεί από τη στενή παρακολούθηση του Τύπου, ο στρατός και το διπλωματικό σώμα καμουφλάρουν τον πόλεμο με νέους, ήπιους όρους. Η φράση *civilian casualties* (πληθυσμιακές απώλειες) αντικαταστάθηκε το 2003 από τη φράση *collateral damage* (παράπλευρες απώλειες) για να σταματήσει την αντίδραση των Ιρακινών όταν οι Αμερικανοί εισέβαλαν στη χώρα τους για να τους τιμωρήσουν για τη φρίκη της 9/11. Όταν χρησιμοποιήθηκε η κατ’ ευφημισμόν φράση *collateral damage*, μόνο το 20% του Ιρακινού πληθυσμού ενδιαφέρθηκε για το γεγονός, πράγμα που δεν συνέβαινε όταν χρησιμοποιείτο η φράση *civilian casualties* που ανέβαζε το ποσοστό των ενδιαφερόμενων στο 49% του πληθυσμού. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει πως ο ευφημισμός, η χρήση μιας λέξης ή έκφρασης στη θέση μιας άλλης, επειδή θεωρείται

¹⁴ “Neolexia: How helpful can it be in class?” <www.afv.gr>.

¹⁵ “Military Terminology and the English Language.”
<<http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercyc/courses/6362-WilsonAdele.htm>>.

λιγότερο αρνητική, δυσοίωνη, επιθετική ή χυδαία από αυτήν που αντικαθιστά, έχει επιδράσει στο σύγχρονο πόλεμο.¹⁶

<i>Assets</i>	=	Weapons
<i>Baby sitting</i>	=	Watching secret agents
<i>Baghdad boys</i>	=	CNN reporters in Iraq
<i>Brilliant weapon</i>	=	Advanced form of a smart weapon
<i>Cleansed</i>	=	Cleared (of enemy troops)
Stealth (aircraft)	=	Kill and hide
<i>Technowar</i>	=	War fought with advanced technology

2 Επίλογος

Η ανακοίνωση αυτή δεν σκοπεύει να εμβαθύνει στη φύση του νεολογισμού έστω κι αν αυτός είναι παρακλάδι της στρατιωτικής ορολογίας. Αρκεί η απομνημόνευση των νέων όρων και φράσεων που χρησιμοποιούνται πιο συχνά στο γραπτό και προφορικό λόγο για να καταλάβουν οι Ευέλπιδες το σημαντικό ρόλο που ο νεολογισμός παίζει σήμερα. Μια γρήγορη ματιά στους αγγλικούς νεολογισμούς θα βελτιώσει τις προφορικές και γραπτές δεξιότητες των φοιτητών και μια προσπάθεια για ανάλυσή τους θα τους απελευθερώσει από την πιστή μετάφραση στην οποία συνήθως καταφεύγουν και κάνουν σχεδόν πάντα λάθος. Οι Ευέλπιδες θα βοηθηθούν από την ενασχόληση με τους νέους στρατιωτικούς όρους επειδή οι χθεσινές νέες λέξεις είναι το σημερινό στρατιωτικό λεξιλόγιο. Για την καλύτερη κατανόηση των νεολογισμών, οι φοιτητές μπορούν να προσπαθήσουν μόνοι τους να αποκτήσουν την ικανότητα να αντιλαμβάνονται την έννοια τους. Έτσι οι Ευέλπιδες μπορούν να σχηματίσουν μια νέα λέξη από το *fuming* (εξοργίζομαι) και το *furious* (μαινόμενος). Αν φτιάξουν τη λέξη *frumious*, που σημαίνει 'βίαια οργισμένος', τότε θα μπορέσουν να δημιουργήσουν την πρόταση, "*Frumious, the general left his office*" ή «Βίαια οργισμένος, ο στρατηγός έφυγε από το γραφείο του». Με τη βοήθεια δε του καθηγητή τους, οι φοιτητές μπορούν να μάθουν και την αμερικανική στρατιωτική αργκό (slang) για να επικοινωνούν με τους αμερικανούς στρατιωτικούς. Ίδου μερικές από τις αργκό εκφράσεις που οφείλουν να γνωρίζουν οι φοιτητές: *cannibalize* που σημαίνει «παίρνω εξαρτήματα που δουλεύουν από ένα μηχάνημα και τα χρησιμοποιώ σε άλλο»· *digies* που παραπέμπει στο ψηφιακό

---

¹⁶ *Ibid.*

καμουφλάζ των πεζοναυτών· *helo* που σημαίνει ελικόπτερο ¹⁷ και *devil dog* ή αμερικανός πεζοναύτης. ¹⁸

3 Βιβλιογραφία

Βιβλία

- [1] Hatziolou, E. and S. Romoudi. *A Workbook for Learners of Military English*. Vari: Hellenic Army Academy Press, 2016
- [2] Hatziolou, E. and V. Chaldoupis. *A Workbook for Learners of Military English NATO*. Vari: Hellenic Army Academy Press, 1916
- [3] Hatziolou, E. *Comedy in American World War II Fiction*. Vari: Hellenic Army Academy Press, 2013
- [4] Hatziolou, E. *The Searing Experience of the Great War William Faulkner and Ernest Hemingway*. Athens: Next Publications, 2008

Ιστότοποι

- [5] “List to U.S. government and military acronyms.” <https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_U.S._government_and_military_acronyms>
- [6] “Military Terminology and the English Language.” <[http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercyp/courses/6362-WilsonAdele.htm](http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercyp/cpercyp/courses/6362-WilsonAdele.htm)>
- [7] “Neolexia: How helpful can it be in class?” <www.afv.gr>
- [8] “Top 50 military words and phrases.” <<https://www.military1.com/basic-training/article/403808-top-50-military-slang-words-and-phrases/>>
- [9] “Warfare in the 21st Century.” <www.moodle.sse.gr>.

Ελισάβετ Χατζηόλου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων
Ηλ. Ταχ.: savoula@otenet.gr

---

¹⁷ “Glossary of Military Terms and Slang.” <<http://www.military.com/join-armed-forces/military-terms-and-jargon.html>>.

¹⁸ “Top 50 military slang words and phrases”. <<https://www.military1.com/basic-training/article/403808-top-50-military-slang-words-and-phrases/>>.